



WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-Pi.431.3.3.2021.1

Poznań, 3 sierpnia 2021 r.

Pan
Marcin Sokołowski
Burmistrz Miasta i Gminy Budzyń
ul.Przemysłowa 16A
64-840 Budzyń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 1,2,4 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), w dniach od 9 do 30 czerwca 2021 r., z przerwą w dniu 14 czerwca 2021 r., została przeprowadzona w Urzędzie Miasta i Gminy Budzyń (64-840 Budzyń, ul. Przemysłowa 16A), kontrola w trybie zwykłym, w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna w okresie od 1 lipca 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.73.2021.1 z dnia 28 maja 2021 r. (dowód: akta kontroli str. 1), kontroler -Iwona Palicka starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu - Delegatura w Pile, która złożyła oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (dowód: akta kontroli str. 2).

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-Pi.431.3.3.2021.1 z dnia 27 maja 2021 r. (dowód: akta kontroli str. 3).

Celem kontroli była ocena prawidłowości prowadzonego postępowania w ramach przyznawania świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna.

Funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym celami kontroli oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień.

W wyniku kontroli ustalono.

Jednostką realizującą zadanie w Mieście i Gminie Budzyń jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzynie, zwany dalej „GOPS” lub „Ośrodek” (dowód: Załącznik nr 1).

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.) postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy (prezydent, burmistrz, wójt), który może upoważnić, w formie pisemnej (...) kierownika ośrodka pomocy społecznej (...), a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej (...) do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

Burmistrz Miasta i Gminy Budzyń, zwany w dalszej części Organem, upoważnił kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budzynie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie Organu do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekunów ma również 1 pracownik GOPS. Ponadto 2 pracowników GOPS posiada upoważnienie Organu do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych (*dowód: Załącznik nr 1*).

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są przez pracownika GOPS zatrudnionego w Dziale świadczeń rodzinnych i świadczeń „Dobry start”, do zadań którego należy m.in.:

- wydawanie i przyjmowanie oraz rejestrowanie wniosków dot. ww. świadczeń,
- gromadzenie i prowadzenie pełnej dokumentacji osób ubiegających się o świadczenia rodzinne,
- opracowywanie projektów decyzji na świadczenia rodzinne zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- sporządzanie list wypłat świadczeń rodzinnych,
- przygotowywanie sprawozdań,
- inne czynności określone przez indywidualny zakres czynności, obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności zlecone przez kierownika.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz legalność wydanych decyzji, w tym w szczególności:

- sprawdzono termin złożenia, poprawność wypełnienia i zgodność informacji zawartych we wnioskach o przyznanie prawa do ww. świadczenia z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466);
- sprawdzono kompletność dokumentacji niezbędnej do ustalenia uprawnień do świadczeń i jej zgodność z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ww. rozporządzeniem;
- sprawdzono udokumentowanie i prawidłowość ustalenia dochodu, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy,

wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497);

- kontroli poddano wydane przez organ właściwy decyzje w zakresie przyznanych świadczeń i ich zgodność z wnioskami, z przepisami ww. rozporządzenia w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2021, poz. 735);
- sprawdzono terminowość postępowania.

Ponadto skontrolowano prawidłowość prowadzonych postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).

W okresie od 1 lipca 2020 r. do 7 czerwca 2021 r. do GOPS wpłynęło ogółem 423 wnioski, z czego:

- 274 wnioski dot. ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- 45 wniosków dot. ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 20 wniosków dot. ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 62 wnioski dot. ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 20 wniosków dot. ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 2 wnioski dot. ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Ponadto ustalono, iż w ww. okresie GOPS wypłacał zasiłek dla opiekunów 2 osobom (dowód: akta kontroli str. 4-5).

Kontroli poddano postępowania przeprowadzone przez GOPS w związku ze złożonymi:

- 30 wnioskami o świadczenie rodzinne z dodatkami, co stanowi 10,95 % ogółu złożonych wniosków,
- 10 wnioskami o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, co stanowi 16,13 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o zasiłek pielęgnacyjny, co stanowi 13,33 % ogółu złożonych wniosków,
- 2 wnioskami o specjalny zasiłek opiekuńczy, co stanowi 100,0 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o świadczenie pielęgnacyjne, co stanowi 30,0 % ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o świadczenia rodzicielskie, co stanowi 30,0 % ogółu złożonych wniosków.

Skontrolowano także akta spraw 2 osób, którym w okresie objętym kontrolą wypłacano zasiłek dla opiekuna, co stanowi 100 % ogółu osób, którym ww. zasiłek był w tym okresie wypłacany.

Próba kontrolną objęto:

- w przypadku zasiłku rodzinnego z dodatkami - 25 pierwszych decyzji wydanych w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 5 pierwszych decyzji wydanych w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie,
 - w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - 5 pierwszych decyzji wydanych w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 5 pierwszych decyzji wydanych w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie,
 - w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego - 3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie,
 - w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego – 1 wniosek, który jako jedyny wpłynął w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 1 wniosek, który jako jedyny wpłynął w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie,
 - w przypadku świadczeń pielęgnacyjnych - 3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie,
 - w przypadku świadczenia rodzicielskiego-3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie oraz 3 pierwsze decyzje wydane w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 czerwca 2021 r. wraz z materiałem zebrany w sprawie,
- (dowód: akta kontroli str. 6-50).

Kontrolą objęto również akta 2 osób, które w okresie objętym kontrolą pobierały zasiłek dla opiekuna, wyszczególnionych w „Liście osób pobierających zasiłek dla opiekuna od dnia 01.07.2020 r. do dnia kontroli: akta kontroli (dowód str. 5).

Skontrolowane postępowania szczegółowo zostały opisane w Załącznikach od nr 2 do nr 8 i stanowią integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Budzynie w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna oraz w ustawie o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin a w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2019 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2020 (M.P. z 2019 r.,

poz. 1067) oraz z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021 (M.P. z 2020 r., poz. 1031). Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2021, poz. 735), zwanej dalej k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Wnioski opatrzone były datą wpływu i podpisem (parafą) pracownika oraz oznaczeniem (pieczęcią) organu prowadzącego postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych. Wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osobę ubiegającą się o świadczenia rodzinne. Do wniosków, w zależności od sytuacji rodziny, dołączane były dokumenty wymienione w art. 23 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, stanowiące podstawę ustalenia prawa do świadczeń oraz w rozporządzeniu w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.

Dołączona do wniosków dokumentacja zawierała informacje o uzyskanych dochodach, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, prawomocne wyroki sądu orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, odpis zupełny lub skrócony zgonu rodzica dziecka lub małżonka.

W przypadku, gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do wniosku dołączano zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie oświadczenie lub zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz zaświadczenia potwierdzające tymczasowe zameldowanie.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością

sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Wszystkie skontrolowane sprawy, dotyczące świadczeń rodzinnych zawierały potwierdzenia weryfikacji danych w bazie PESEL.

W skontrolowanych sprawach brak było potrzeby stosowania przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.).

Stwierdzono następujące uchybienia:

1. Brak precyzyjności podstaw prawnych decyzji - stwierdzono w 46 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy, powołanie przepisów nie mających zastosowania w danej sprawie – w 14 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy, powołanie przepisów, które utraciły moc – stwierdzono w 3 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy, powołując źródło publikacji aktu prawnego nie wskazano, iż posiada on zmiany - stwierdzono w 8 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy oraz brak powołania w podstawie prawnej decyzji przepisu umożliwiającego zmianę decyzji ostatecznej- stwierdzono w 1 przypadku na 62 skontrolowane sprawy.
2. Błędne sformułowanie sentencji decyzji, stwierdzono w 2 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy.
3. Wydanie decyzji umarzającej postępowanie w oparciu o art. 105 i 155 k.p.a., stwierdzono w 1 przypadku na 62 skontrolowane sprawy.
4. Brak uzasadnienia spełniającego wymogi art. 107 § 3 k.p.a., stwierdzono w 10 przypadkach na 62 skontrolowane sprawy.
5. Błędne ustalenie dochodu na osobę w rodzinie, stwierdzono w 3 przypadkach na 43 skontrolowane sprawy, w których wnioskowano o przyznanie świadczenia uzależnionego od dochodu rodziny.
6. Wydłużając terminu do załatwienia sprawy Organ nie pouczył strony o prawie do wniesienia ponaglenia, stwierdzono w 1 przypadku na 62 skontrolowane sprawy.

Ad 1.

W podstawie prawnej większości decyzji opisanych w Załącznikach od nr 2, 5, 6 i 7 wskazano przepisy w sposób nieprecyzyjny odpowiednio art. 5, 6, 8, 9, 11a, 13, 20, 24, 26 i 32 ustawy o świadczeniach rodzinnych, art. 16 a wskazanej ustawy, art. 17, 20, 24, 26 i 32 ustawy oraz art. 5, 6, 17c, 24, 26 ww. ustawy.

Stwierdzono również, iż w podstawie prawnej 14 decyzji powołano przepisy nie mające zastosowania w danej sprawie, powyższe miało miejsce w decyzjach opisanych pod poz. 2, 10, 11, 22, 24, 25, 28 Załącznika nr 2, poz. 1-6 Załącznika nr 6

i poz. 1 Załącznika nr 7. Ponadto w decyzjach opisanych pod poz. 2 i 3 Załącznika nr 5–wydanych odpowiednio: 5 maja 2021 r. i 26 stycznia 2021 r.-powołano nieaktualne rozporządzenie Rady Ministrów z 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych obowiązujące do 22 sierpnia 2018 r., od tego dnia obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Natomiast w decyzji opisanej pod poz. 15 Załącznika nr 2 wskazano art. 12 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który utracił moc. Jednocześnie w 8 przypadkach (dot. poz. 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 Załącznika nr 3) podając w decyzji podstawę prawną jej wydania nie wskazano, iż rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tyt. urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką posiada zmiany–w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 października 2019 r. zmieniającego ww. rozporządzenie (Dz. U. z 2019 r. poz. 2229). W decyzji zmieniającej decyzję ostateczną, opisanej pod poz. 2 Załącznika nr 2, nie wskazano przepisu umożliwiającego dokonanie zmiany decyzji ostatecznej.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. w decyzji należy podać m.in. jej podstawę prawną. W orzecznictwie podkreśla się, że podstawa prawna decyzji powinna zostać powołana dokładnie, ze wskazaniem wszystkich mających zastosowanie w danej sprawie przepisów prawa materialnego i formalnego (wraz ze wskazaniem konkretnego artykułu, paragrafu, punktu itd.) oraz z podaniem źródeł ich publikacji. Podając w decyzji podstawę prawną jej wydania, organ powinien wskazać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub tekstu jednolitego danego aktu prawnego oraz podać dane dotyczące jego ostatniej nowelizacji, gdyż spełnienie tego wymogu umożliwi stronom pełną identyfikację przepisu w kontekście całego obowiązującego aktu prawnego (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 8 listopada 2005 r., sygn. VII SA/Wa 431/05).

Nie przyjęto jako uzasadnionych wyjaśnień kierownika GOPS, który wskazał, iż cyt. „(...) uchybienia wynikają z małego doświadczenia pracownika realizującego zadania i dużej liczby spraw rozpatrywanych w nowym okresie zasiłkowym” (dowód: Załącznik nr 9).

Ad 2.

W sentencji decyzji opisanej pod poz. 2 Załącznika nr 2 błędnie wskazano datę decyzji, którą kontrolowaną decyzją zmieniano, jest: 17.11.2021 r. winno być: 17.11.2020 r. Ponadto w decyzji opisanej pod poz. 30 ww. załącznika dwukrotnie przyznano córce wnioskodawczyni – Nikoli, zasiłek rodzinny za okres od 01.10.2020 r. do 31.10.2020 r. W trakcie trwania kontroli, tj. 25.06.2021 r. wydano postanowienie, którym sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w ten sposób,

że zamiast przyznać zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 5-18 lat zasiłek rodzinny na córkę Nikolę, w kwocie 94,14 zł miesięcznie, na okres od 01.10.2020 r. do 31.10.2020 r., powinno być: przyznać zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 5-18 lat zasiłek rodzinny na córkę Oliwię, w kwocie 94,14 zł miesięcznie, na okres od 01.10.2020 r. do 31.10.2020 r.

Zwrócić należy uwagę, że rozstrzygnięcie zawarte w sentencji jest jednym z najistotniejszych elementów decyzji administracyjnej. Ma ono znaczenie szczególne, gdyż określa skutki ustalonego przez organ stanu faktycznego i zastosowanych przepisów. Konkretyzacja prawa powinna dokonywać się w rozstrzygnięciu, a nie w innych elementach decyzji. Dlatego rozstrzygnięcie winno zostać sformułowane w sposób dokładny, zrozumiały i jednoznaczny. Stąd uznać należy, że ww. decyzje zostały sformułowane bez zachowania staranności.

W związku z powyższym nie uznano wyjaśnień kierownika GOPS, który wskazał, że powyższe było wynikiem nieuwagi i dużej liczby rozpatrywanych spraw (dowód: Załącznik nr 9).

Ad 3.

Decyzją opisaną pod poz. 6 Załącznika nr 3 Organ umorzył postępowanie w sprawie wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Powyższe miało miejsce, z uwagi na złożenie przez stronę pisma o wycofaniu wniosku o ustalenie ww. świadczenia. Decyzję o umorzeniu postępowania organ wydał w oparciu o art. 105 i 155 k.p.a.

Zgodnie z art. 105 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. W myśl art. 105 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na żądanie której zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Art. 155 k.p.a. stanowi natomiast, że decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

Z uwagi na złożenie przez stronę pisma, którym wycofuje wniosek o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w omawianej decyzji winno nastąpić umorzenie postępowania w trybie art. 105 k.p.a. Powołanie w podstawie prawnej tejże decyzji art. 155 k.p.a. uznać należy za błędne, gdyż w omawianej sprawie nie została wydana żadna ostateczna decyzja.

Nie uznano wyjaśnień kierownika GOPS, który wskazał, iż powyższy błąd był jednostkowy i nieumyślny (dowód: Załącznik nr 9).

Ad 4.

W 10 przypadkach stwierdzono, iż uzasadnienia decyzji nie spełniają wymogów art. 107 § 3 k.p.a., bowiem:

- brak wskazania w jaki sposób nastąpiło wyliczenie przez Organ dochodu rodziny, brak wskazania dokumentów które zostały wzięte pod uwagę (poz. 8, 11 Załącznik nr 2, poz. 2, 9 Załącznik nr 3),
- brak uzasadnienia prawnego i faktycznego, w którym organ wyjaśnił stronie zasady przyznawania świadczenia rodzicielskiego za niepełny miesiąc (poz. 2, 3, 4, 5, 6 Załącznik nr 7),
- brak uzasadnienia prawnego i faktycznego (poz. 4 Załącznik nr 6).

Wskazać należy, iż uzasadnienie stanowi integralną część wyjaśnienia rozstrzygnięcia będącego dyspozytywną częścią decyzji, a także spowodowania przekonania strony o jego prawidłowości. Równocześnie, uzasadnienie powinno umożliwić organowi nadzoru oraz sądowi administracyjnemu sprawdzenie prawidłowości toku rozumowania organu wydającego decyzję oraz motywów rozstrzygnięcia.

Nie uznano wyjaśnień kierownika GOPS, który wskazał cyt. „(...) błędy wynikały z dużej liczby spraw rozpatrywanych jednocześnie” (dowód: Załącznik nr 9).

Ad 5.

W 3 przypadkach stwierdzono, iż Organ błędnie wyliczył dochód rodziny w przeliczeniu na osobę:

- poz. 3 Załącznik nr 2 jest: 521,39 zł winno być: 505,73 zł,
- poz. 29 Załącznik nr 2 jest: 729,25 zł winno być: 562,44 zł,
- poz. 1 Załącznik nr 5 jest: 388,36 zł, winno być: 351,94 zł.

Wskazane nieprawidłowości nie miały wpływu na przyznane świadczenia rodzinne.

Nie uznano wyjaśnień kierownika GOPS cyt. „(...) co było pomyłką w wyniku dużej liczby rozpatrywanych spraw w nowym okresie zasiłkowym (...)” - dowód: Załącznik nr 9.

Ad 6.

W 1 przypadku (poz. 1 Załącznik nr 5) wydłużając terminu do załatwienia sprawy Organ nie pouczył strony o prawie do wniesienia ponaglenia.

Zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

W związku z powyższym uznać należy, iż brak wskazania w piśmie wydłużającym termin załatwienia sprawy pouczenia strony o prawie do wniesienia ponaglenia stanowi naruszenie art. 36 § 1 k.p.a.

Nie uznano wyjaśnień kierownika GOPS, który wskazał, iż zaistniała sytuacja była wynikiem przeoczenia (dowód: Załącznik nr 9).

Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U.

z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Kontrolą objęto akta 2 osób pobierających w badanym okresie zasiłek dla opiekuna, które zostały szczegółowo opisane z Załączniku nr 8 stanowiącym integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzono, że w badanym okresie stosowano wytyczne art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w myśl którego aktualizację wywiadu rodzinnego należy przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w sytuacji gdy zaistniały wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym projekcie wystąpienia pokontrolnego oraz w wymienionych poniżej załącznikach:

1. Lista sprawdzająca „Sprawy organizacyjne”.
2. Lista sprawdzająca „Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego”.
3. Lista sprawdzająca „Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka”.
4. Lista sprawdzająca „Zasiłki pielęgnacyjne”.
5. Lista sprawdzająca „Specjalny zasiłek opiekuńczy”.
6. Lista sprawdzająca „Świadczenie pielęgnacyjne”.
7. Lista sprawdzająca „Świadczenie rodzicielskie”.
8. Lista sprawdzająca „Zasiłek dla opiekuna”.
9. Wyjaśnienia kierownika GOPS dotyczące stwierdzonych uchybień.

Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Miasta i Gminy Budzyń, pod poz. 2/2021.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Powoływanie w podstawie prawnej decyzji wszystkich, mających zastosowanie w rozpatrywanej sprawie przepisów prawa formalnego i materialnego, z podaniem odpowiedniego ustępu i litery danej regulacji oraz aktualnego jej publikatora.
2. Dokonanie zmiany sentencji decyzji nr xxx 27 stycznia 2021 r. w części dotyczącej daty zmienianej decyzji.
3. Umorzenie postępowania administracyjnego w oparciu o art. 105 k.p.a. w przypadku wycofania przez stronę wniosku, przed wydaniem przez Organ decyzji.
4. Zawarcie w uzasadnieniu decyzji elementów wynikających z art. 107 § 3 k.p.a.
5. Dochowanie szczególnej staranności podczas ustalania dochodu rodziny.
6. Pouczenie strony o prawie do wniesienia ponaglenia zgodnie z art. art. 36 § 1 k.p.a.

Jednocześnie odstępuje się od wydania zalecenia w związku ze stwierdzeniem dwukrotnego przyznania dziecku prawa do zasiłku rodzinnego na okres od 01.10.2020 r. do 31.10.2020r., (uchybiecie opisane pod poz. 2 str. 6 wystąpienia pokontrolnego) z uwagi na fakt wydania przez Organ w dniu 25.06.2021 r. postanowienia o sprostowaniu w tym zakresie oczywistej omyłki pisarskiej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Treść wystąpienia podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła 09.08.2021 r. : Iwona Palicka starszy specjalista